

UNITATS DIDÀCTIQUES INTEGRADES DE LLENGUA CATALANA I LITERATURA I LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA

(Educació Secundària Obligatòria)

L'argumentació

Joana M. Amengual

M. Dolors Juncosa

Mariantònia Manresa

Magdalena Serra C.

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General d'Ordenació i Innovació
Direcció General d'Administració Educativa

ÍNDEX

1. PROPOSTA DIDÀCTICA.....	2
1.1. CURS AL QUAL ES DIRIGEIX.....	2
1.2. INTRODUCCIÓ	2
1.2.a. Què i per què és important	2
1.2.b. Tema transversal	2
1.3. OBJECTIUS	2
1.4. CRITERIS D' AVALUACIÓ.....	4
1.5. CONTINGUTS.....	5
1.6. METODOLOGIA	6
1.7. TEMPORITZACIÓ D' ACTIVITATS	7
2. ANNEXOS.....	9
2.1. ANNEX 1	10
2.2. ANNEX 2	13
2.3. ANNEX 3	14
2.4. ANNEX 4	18
2.5. ANNEX 5	21
2.6. ANNEX 6	24
2.7. ANNEX 7	27
2.8. ANNEX 8	29
2.9. ANNEX 9	31
2.10. ANNEX 10.....	32

1. Proposta didàctica

1.1. Curs al qual es dirigeix

- Segon d'ESO o segon curs del primer cicle.
- S'ha triat aquest curs per ser coherents amb la nostra seqüenciació del segon nivell de concreció, tot i que es tracta d'un tema que es pot treballar a qualsevol curs de l'ESO perquè al primer nivell de concreció no s'especifica el curs on es tractarà. Als tres primers cursos es podria fer un enfocament pràctic del tema, i a 4t se sistematitzarien els continguts i les activitats de producció serien més complexes.

1.2. Introducció

1.2.a. Què i per què és important

La unitat se centra en l'anàlisi dels elements de textos argumentatius i la seva producció. L'alumnat ha d'aprendre a generar arguments convincents i lògics que els seran imprescindibles tant a l'àmbit acadèmic com a l'àmbit social i laboral. És un aprenentatge necessari que implica recollir informació, organitzar-la i exposar-la d'una manera clara. Saber argumentar pot ajudar-los a desenvolupar-se millor a la seva vida.

Es tractaran específicament els següents textos: l'editorial, la carta a la direcció i altres articles d'opinió de forma escrita, i l'argumentació aplicada a situacions de la vida quotidiana de forma oral i escrita.

1.2.b. Tema transversal

En aquesta unitat didàctica es treballen els temes transversals de l'educació moral i cívica, l'educació per a la pau, l'educació per a la igualtat i l'educació ambiental. A partir d'una sèrie d'activitats s'intentarà que l'alumnat adquireixi i/o consolidi actituds de respecte envers la convivència dins l'aula, de rebuig cap al maltractament d'animals i la degradació del medi ambient, de respecte i tolerància cap a les diferents races i cultures i de reconeixement de la igualtat entre sexes.

1.3. Objectius

Generals	Didàctics
1. Comprendre discursos orals i escrits i	1. Destriar un text argumentatiu d'entre

interpretar-los amb una actitud crítica, reconeixent-ne les diferents finalitats i les situacions de comunicació en què es produeixen. 2. Comprendre i produir amb correcció diversos tipus de missatges orals i escrits aplicant-hi tècniques d'anàlisi i de síntesi. 3. Construir i expressar discursos orals i escrits amb coherència, cohesió i correcció, i amb adequació a les finalitats i situacions comunicatives. 4. Llegir amb fluïdesa, comprensió i actitud crítica, i valorar la lectura i l'escriptura com a formes de comunicació que constitueixen fonts d'enriquiment cultural i de plaer personal. 5. Reflexionar sobre els elements formals i els mecanismes de la llengua en els nivells fonològic, ortogràfic, morfològic, morfosintàctic, lexicosemàntic i textual, i valorar les condicions de producció i recepció a fi de desenvolupar la capacitat de regular les pròpies produccions lingüístiques. 6. Comprendre i valorar la realitat sociolingüística de les Illes Balears i de l'Estat espanyol. 7. Reconèixer i analitzar els elements i les característiques dels mitjans de comunicació i valorar la seva importància en les manifestacions culturals contemporànies, amb la finalitat d'ampliar destreses discursives i desenvolupar	altres tipus de text. 2. Conèixer les característiques i l'estructura del text argumentatiu. 3. Contrastar arguments a partir d'enunciats simples. 4. Identificar l'estructura d'un editorial. 5. Conèixer i utilitzar els connectors més usuals en un text argumentatiu. 6. Ampliar el corpus lèxic i utilitzar-lo amb precisió. 7. Produir textos argumentatius orals i escrits. 8. Distingir entre argument i fal·làcia. 9. Crear arguments i fal·làcies a partir d'un model proposat. 10. Aplicar les normes generals de l'accentuació. 11. Adquirir i/o consolidar actituds de respecte i tolerància envers: – les normes de convivència, – el tracte als animals, – la igualtat de sexes, – la integració lingüística, – la diversitat de races i cultures, – la conservació del medi ambient, – els drets de l'infant.

actituds crítiques en relació amb els missatges que contenen. 8. Utilitzar la llengua com un instrument per a l'adquisició de nous aprenentatges, per a la comprensió i l'anàlisi de la realitat, per a la fixació i el desenvolupament del pensament, i per a la regulació de la pròpia activitat, fent ús de tècniques de maneig de la informació i de les tecnologies de la comunicació.	

1.4. Criteris d'avaluació

– Elaborar un decàleg de normes de convivència a l'aula i justificar-les.   – Identificar textos argumentatius entre d'altres tipus de text.   – Analitzar les característiques més rellevants de textos argumentatius.   – Cercar i seleccionar una carta a la direcció i un editorial.   – Analitzar cartes a la direcció, editorials i articles d'opinió.   – Trobar arguments convincents per justificar una afirmació.   – Utilitzar correctament els <i>perquè</i>, <i>per que</i>/, <i>porque</i> i <i>por qué</i>.   – Produir textos argumentatius orals i escrits d'acord amb les propietats textuais.   – Distingir entre argument i fal·làcia i crear-ne exemples a partir d'un model.   – Identificar i classificar paraules agudes, planes i esdrúixoles.   – Aplicar les normes generals de l'accentuació.   – Adquirir i/o consolidar actituds de rebuig envers situacions que reflecteixin discriminacions i/o maltractaments.   – Dur el material de classe i fer-ne un bon ús.

1.5. Continguts

Conceptes	Procediments	Actituds
1. Trets caracteritzadors del text argumentatiu. 2. Estructures més habituals del text argumentatiu. 3. L'argumentació a diferents tipus de textos: a) L'editorial. b) La carta a la direcció. c) La columna d'opinió. 4. Arguments i fal·làcies 5. El llenguatge del text argumentatiu. 6. Les normes generals de l'accentuació. 7. Usos del <i>perquè</i> i <i>per què</i> i del <i>porque</i> i <i>por qué</i>.	1. Elaboració d'un decàleg de normes de convivència a l'aula i la seva justificació. 2. Visualització i comprensió de seqüències televisives de caire argumentatiu. 3. Identificació de textos argumentatius per contrast amb altres tipus de textos. 4. Anàlisi de les característiques més rellevants dels textos argumentatius. 5. Recerca d'una carta a la direcció i d'un editorial. 6. Anàlisi d'una carta a la direcció sobre la integració lingüística i d'una sobre l'esclavitud infantil. 7. Producció d'arguments per justificar una afirmació. 8. Resolució d'una sopa de lletres amb termes relacionats amb l'argumentació. 9. Restitució de frases en què s'han eliminat els <i>perquè</i>, <i>per què</i>, <i>porque</i> i <i>por qué</i>. 10. Anàlisi de l'estructura, els connectors i el lèxic d'un editorial que tracta el tema de la degradació del medi ambient i d'un que tracta el del maltractament d'animals. 11. Producció d'un text argumentatiu sobre el maltractament d'animals. 12. Producció escrita i exposició oral d'arguments a favor i en contra de ser home o dona. 13. Producció escrita i exposició oral d'un text argumentatiu sobre l'opció triada de preferir ser home o dona. 14. Distinció dels diferents tipus d'arguments i fal·làcies i creació pròpia d'exemples a partir d'un model. 15. Identificació i classificació de paraules agudes, planes i esdrúixoles. 16. Aplicació de les normes generals de l'accentuació. 17. Producció escrita d'un editorial que tracti sobre un dels temes transversals treballats. 18. Anàlisi de l'estructura i el	1. Valoració de les llengües com un instrument per satisfer una gamma àmplia de necessitats de comunicació. 2. Consciència de la importància i utilitat de la llengua en la comunicació social i personal. 3. Participació en activitats orals. 4. Valoració de la llengua oral i escrita com una forma de coneixement, d'informació, persuasió i manipulació. 5. Interès, esforç i autoexigència en l'elaboració de les produccions pròpies, reconeixent l'error com a part integrant del procés d'aprenentatge. 6. Respecte per les opinions alienes. 7. Valoració dels missatges lingüístics com a base per a l'organització dels coneixements i l'expressió del propi pensament. 8. Valoració de la planificació textual i de la revisió d'acord amb els criteris d'adequació, cohesió, coherència i correcció. 9. Interès per conèixer i aplicar les normes generals de l'accentuació i consciència que aquest coneixement pot ajudar a millorar la pròpia expressió. 10. Sensibilització crítica envers els fets que reflecteixin valors i prejudicis sexistes, racistes i lingüístics per tal d'eliminar-los. 11. Sensibilització crítica envers situacions de maltractament d'infants i animals, i d'agressions al medi ambient.

	contingut d'un article d'opinió sobre consum i medi ambient. 19. Anàlisi d'un text argumentatiu que defensa la protecció de les races indígenes. 20. Exposició oral d'un text argumentatiu relacionat amb situacions de la seva vida quotidiana. 21. Col·loqui sobre els temes transversals treballats.	

1.6. Metodologia

- a) El treball comença amb la presentació de la unitat a l'alumnat: objectius, continguts, criteris i instruments d'avaluació, tipus d'activitats i temporització. Es tracta d'una etapa de negociació en què definim la relació d'ensenyament-aprenentatge per involucrar l'alumnat en el procés que desenvoluparem. Així coneixeran el que s'espera d'ells i es responsabilitzaran del propi aprenentatge. També potenciam la seva motivació per aprendre.
- b) Després es passarà a la fase de motivació inicial, en la qual es presentaran una sèrie d'activitats que intenten atreure l'interès de l'alumnat per tal de començar millor la tasca.
- c) En tercer lloc passarem a detectar els coneixements previs dels estudiants, feina necessària per al professorat per saber quin és el punt de partida real i actuar a partir dels resultats obtinguts.
- d) Finalment es duran a terme les activitats d'ensenyament-aprenentatge i d'avaluació, per a les quals es partirà de situacions de comunicació que s'ajustin al màxim a realitats conegudes per l'alumnat. A més, cal afegir que, a partir de la competència comunicativa inicial dels alumnes, s'intentarà ampliar-la treballant les distintes competències amb activitats tant de comprensió-expressió com de producció-reflexió.
- e) S'adjunta a l'Annex 10, una proposta de model de graella per avaluar el quadern de classe, l'expressió oral i l'expressió escrita, que pot ser utilitzat al llarg del desenvolupament de les sessions.
- f) Recursos o materials: fotocòpies, cintes de vídeo, televisor i vídeo, diccionaris generals, llibre de text, pissarra, quadern de l'alumne/a, material textual creat per l'alumnat, premsa escrita...

1.7. Temporització d'activitats

	Llengua catalana	Llengua castellana
1 ^a sessió	• Activitats de motivació i avaluació prèvia. El professor/a proposarà a l'alumnat que elabori un decàleg de comportament a classe i que expliqui el perquè de cada norma. L'elaboraran en grups de tres, l'escriuran i després l'exposaran oralment. Cada grup defensarà les seves opcions a l'hora de redactar un decàleg per a tota la classe, així com també haurà de rebatre les opcions dels altres. • A partir de l'activitat i dels seus resultats s'introduirà el terme "argumentar" i ells mateixos les jutjaran si han sabut argumentar bé. Aquesta activitat es pot fer amb la col·laboració del tutor/a, tant per a la motivació com per a l'avaluació de resultats. • Es podran visualitzar seqüències televisives on s'utilitzin recursos argumentatius (debat, enquesta d'opinió, entrevista...) i fer-ne un comentari conjunt.	• La sessió es dedicarà bàsicament a establir les diferències entre un text argumentatiu i altres tipus de text. • En primer lloc es llegiran en veu alta quatre textos (un de descriptiu, un de predictiu, un d'instructiu i un d'argumentatiu (Annex 1) i els estudiants hauran de contestar les preguntes que es formulen sobre les diferències que presenten. • Després s'analitzarà més detalladament el text argumentatiu i se'ls encarregarà una tasca per fer a casa (Annex 1, núm. 5).
2 ^a sessió	• Es farà una activitat d'argumentació dirigida, en què han de completar frases com: "No a la contaminació acústica perquè...", "Sí a augmentar el temps d'esplai perquè...", "Sí a la lectura de llibres perquè...", "No a tantes hores de mirar TV perquè...", "Sí/No més deures a casa perquè...", etc. Els resultats s'aniran escrivint a la pissarra i es copiaran al quadern. • Després es realitzaran els exercicis de distinció entre <i>per què</i> i <i>perquè</i> continguts a l'Annex 2, així com també es realitzarà una sopa de lletres amb terminologia pròpia de l'argumentació.	• La sessió s'iniciarà en l'anàlisi d'un editorial (Annex 3, Texto 1), en què apareixen ja marcades cada una de les seves parts, així com el valor d'alguns dels seus connectors. També els/les alumnes contestaran una sèrie de qüestions sobre el contingut i redactaran un text en què exposaran la seva opinió sobre el tema (tema transversal: la degradació del medi ambient). • Després l'alumnat haurà d'aplicar el que ha observat al text anterior a un nou editorial (Annex 3, Texto 2). A més, treballaran aspectes relacionats amb vocabulari, contingut i connectors. S'aprofitarà per reforçar l'ortografia de <i>porque</i> / <i>por qué</i>. • Se'ls encarregarà una tasca per fer a casa (Annex 3, pregunta 2). • Per finalitzar la sessió se'ls proposarà que preparin a casa un text argumentatiu que exposaran oralment a classe a la 4a sessió, i que durarà dos minuts. El tema serà convèncer els pares per aconseguir alguns d'aquests aspectes: – Apujar la paga setmanal. – Anar d'acampada. – Dormir a ca un amic. – Comprar roba cara de marca. – Anar a un concert.

3 ^a sessió	• Un cop dividits en grups de quatre, se'ls proposarà un tema perquè argumentin els pros i els contres. Es pot proposar "És millor ser al·lot o ser al·lota?" o d'altre similar que els pugui motivar. També, segons els tipus d'alumnes, cada grup pot triar un tema diferent segons els seus interessos. Si es tracta de la primera opció, es posaran en comú les argumentacions i es comentaran els contrastos d'opinió. • A casa, i aplicant les estructures treballades a les classes, hauran de redactar un text argumentatiu posicionant-se a favor o en contra del tema elegit i tractat a la sessió.	• La sessió consta de dues parts: una dedicada a l'anàlisi i producció d'arguments i fal·làcies, i una altra dedicada a treball ortogràfic sobre accentuació (Annex 4). • En primer lloc se'ls presenten els aspectes teòrics bàsics sobre els diferents tipus d'arguments i fal·làcies. Després cada alumne/a classificarà les frases de l'annex segons el tipus al qual pertany i n'hauran de redactar una de nova. • En segon lloc classificaran les paraules assenyalades a les frases segons siguin agudes, planes o esdrúixoles, i justificaran l'ús de l'accent gràfic, així com també faran un exercici pràctic d'accentuació. • Finalment se'ls encarregarà per fer a casa que redactin un editorial sobre un tema relacionat amb la degradació del medi ambient o el maltractament d'animals. El presentaran a la propera sessió.
4 ^a sessió	• Es recollirà la tasca encarregada a la classe anterior i es llegiran i comentaran en veu alta alguns exemples per reforçar el treball d'estructura. • A continuació s'analitzaran i comentaran tres textos de tipus argumentatiu per treballar-hi l'estructura, els connectors, els recursos emprats (Annex 5) i per reforçar l'accentuació amb tres nivells diferents (Annex 6).	• La sessió començarà amb l'exposició oral encarregada a la 2a sessió. El professor/a seleccionarà, segons el seu criteri, els/les alumnes que l'han de fer (uns/es 15 alumnes). • La sessió finalitzarà amb un col·loqui obert sobre els temes transversals tractats a la unitat didàctica: medi ambient, maltractament d'animals i esclavitud infantil.
5 ^a sessió	• <u>Prova específica d'avaluació.</u> Han de realitzar la prova escrita que s'adjunta a l'Annex 7, que té dues parts: una d'anàlisi i una altra de creació. • Les exposicions orals que s'han realitzat a les sessions anteriors han permès avaluar els/les alumnes a nivell oral.	• <u>Prova específica d'avaluació.</u> Han de realitzar la prova escrita que s'adjunta a l'Annex 8, que consta de dues parts: una d'anàlisi i una altra de creació. • Les exposicions orals que s'han realitzat han permès avaluar alguns/es alumnes a nivell oral. La resta s'avalua a altres unitats didàctiques.
6 ^a sessió	• <u>Sessió de revisió.</u> Es farà la revisió de les proves escrites. Si els resultats s'ajusten als objectius, se'ls passarà un qüestionari sobre la unitat didàctica (vegeu l'Annex 9). També es faran unes reflexions finals sobre el tema transversal. Cas de no haver aconseguit els objectius mínims, es realitzaran les activitats de reforç que es creuin oportunes.	• <u>Sessió de revisió.</u> Es farà la revisió de les proves escrites. Si els resultats s'ajusten als objectius, se'ls passarà un qüestionari sobre la unitat didàctica (vegeu l'Annex 9). També es faran unes reflexions finals sobre el tema transversal. En cas de no haver aconseguit els objectius mínims, es realitzaran les activitats de reforç que es creuin oportunes.

2. Annexos

2.1. Annex 1

Texto 1

Otli tenía el pelo corto y erizado, rojo como una zanahoria, y las orejas gachas de soplillo. Era delgado y alto con la piel llena de pecas. Pero éstas no eran los graciosos puntitos que con frecuencia caen tan bien en las narices respingonas de las chicas. Otli tenía todo el cuerpo blanco y marrón como un perro foxterrier; como si se hubiese puesto cerca de un pintor que pulverizase de marrón una pared blanca. Dos de sus manchas causaban verdadero asombro. Una en el carrillo izquierdo, que parecía África, hasta con El Cairo y el cabo de Buena Esperanza. Otra junto al ombligo, a la derecha, del tamaño de la uña del pulgar, en forma de corazón y con un pequeño tallo arriba, en el centro. Igual que el as de picas de la baraja francesa.

[Christine Nöstlinger: *Filo entra en acción*]

Texto 2

¡No a la esclavitud infantil!

Si eres una de esas personas que se vuelven locas por la moda, que sólo piensan en comprarse esos pantalones que tanto se llevan, o esas zapatillas que viste en el escaparate de la tienda, podías pensar de vez en cuando que esa ropa que tanto deseas y que consigues con facilidad está fabricada por niños de tu edad, y más pequeños, que trabajan por un mísero salario, y en ocasiones ni eso. Y es que en el mundo existen más de 400 millones de niños esclavos. La mayor parte de ellos en los países empobrecidos, llegando a morir muy jóvenes debido a esa explotación a la

que son llevados, con engaños o por deudas de su familia. A la vez que esto pasa, nosotros tenemos derecho a la educación, a la sanidad, al cariño... A este problema hay que ponerle fin, y todo depende de nosotros, dejando de comprar artículos de las empresas que emplean a los niños esclavos. El 16 de abril se celebró el Día contra la Esclavitud Infantil, en homenaje a Iqbal Mashib.

M. Dolores Flores Moreno y seis firmas más. Grupo Juvenil Solidario. Villafranca de los Barros, Badajoz.

[*Diario de Mallorca*, 18 d'abril de 2002]

Texto 3

ELEVACIONES DE PIERNA TUMBADO. Trabajan los abductores (parte interna de la pierna) y los cuádriceps (parte delantera de la pierna).

- 1. POSTURA.** Túmbese de lado con la cabeza apoyada en la mano. Para equilibrarse mejor apoye la otra mano delante de usted cruzando y doblando la pierna izquierda sobre la derecha. La pierna de abajo está ligeramente separada del suelo y el pie flexionado.
- 2. MOVIMIENTO.** Levante la pierna de abajo hacia el techo lo más alto que pueda sin mover el resto del cuerpo. Vuelva a la posición inicial sin llegar a tocar el suelo con el pie. Repita varias veces y cambie de pierna. Controle la pierna al bajar (no la deje caer).

[Fernando Sartorius: *Magazine El Mundo*]

Texto 4**GÉMINIS**

20-22 de mayo a 21-22 de junio

Tendrán dificultades en lo que se refiere a las comunicaciones. No les será fácil acceder a distintas llamadas o escritos. Pero la semana les resultará agradable y proclive a la vida social. Se encontrarán con amigos y con la familia. El trabajo les llevará su tiempo.

[*El País*, 17 de març 2002]

Actividades:

1. ¿De qué trata el texto nº 1?

2. El texto nº 4 es predictivo ¿Por qué? Si desconoces el significado de la palabra, búscala en el diccionario. Fíjate en el tiempo de las formas verbales.

3. ¿Qué pretende el texto nº 3?

4. El texto nº 2 es argumentativo:

a) Busca la palabra “argumentar” en el diccionario y justifica por qué el texto es argumentativo.

b) Completa el siguiente cuadro:

TIPO DE TEXTO				
	DESCRIPTIVO	PREDICTIVO	INSTRUCTIVO	ARGUMENTATIVO
RAZÓN				

c) Se trata de una Carta a la Dirección ¿Qué tipo de textos se incluyen en esta sección?

d) Resume el contenido del texto y formula tu opinión sobre el tema.

e) ¿En qué se basa la autora para defender su postura? ¿Qué solución propone?

5. Busca una Carta a la Dirección de algún periódico que trate sobre un tema que te interese, y resume su contenido. Debes entregarlo en la próxima sesión.

2.2. Annex 2

Why?	↔	Because...
Pourquoi?	↔	Parce que...
¿Por qué?	↔	Porque...
Per què?	↔	Perquè...

1. Completa amb la forma **per què** o **perquè** les frases següents:

- _____ has arribat tan tard?
- _____ he perdut les claus de casa meva.
- No sabrem mai _____ ho va fer d'aquesta manera.
- _____ no vendràs a l'excursió?
- No vindré _____ mon pare no em deixa venir.
- _____ has tirat el vidre al contenidor groc?
- _____ no recordava el color del recipient del reciclatge del vidre.
- _____ no menges fruita?
- _____ no m'agrada, encara que sé que és molt bona per a la salut.
- No sé _____ la gent embruta tant les platges.

2. **SOPA DE LLETRES.** Cerca-hi 8 paraules relacionades amb els textos argumentatius.

(pista: hi ha un mot que es repeteix dues vegades).

O	H	I	H	I	S	E	T	A	P	E	
I	R	R	S	O	N	E	S	Q	A	U	
S	E	E	A	S	N	O	A	R	M	B	
U	P	T	N	E	M	U	G	R	A	U	
L	L	N	R	E	C	U	O	R	D	E	
C	I	N	T	E	M	N	E	N	P	E	
N	C	I	S	E	T	O	P	I	H	R	
O	A	T	N	O	T	A	L	A	V	I	
C	D	T	A	I	C	A	L	L	A	F	A

Amb les lletres que et sobrin podràs construir una frase de Mercè Rodoreda a *Mirall Trencat*.

2.3. Annex 3

Texto 1

<i>Frase que resume la opinión sobre el hecho</i>	Pobres resultados de la cumbre de Berlín
<i>Título</i>	La amenaza del clima
<i>Primer párrafo: resume la situación que plantea el problema inicial</i>	No se trata de hacer catastrofismo, <u>pero</u> suben las temperaturas, crecen las zonas castigadas por la sequía, las masas arbóreas son frecuente pasto del fuego, grandes bloques de hielo se desprenden de las zonas polares <u>y</u> el nivel de las aguas del mar empieza a subir perceptiblemente. <u>Hace</u> sólo un cuarto de siglo, todas estas cosas se habrían considerado ingredientes de una novela de ciencia ficción. <u>Ahora</u> son datos de un peligro real.
<i>Segundo párrafo: resume diferentes posiciones y da su opinión</i>	Bajo esta amenaza, que certifican los científicos más serios y competentes, se celebró en Río de Janeiro la Cumbre de la Tierra, en 1992, y ahora la Cumbre del Cambio Climático, que hoy se clausura en Berlín. Han vuelto a surgir diferencias de posturas entre los países ricos y los pobres. Hay una relación directa entre las emanaciones de gases de efecto invernadero, y en especial del dióxido de carbono (CO ₂), y el calentamiento del planeta. Los países ricos, con Estados Unidos por delante, quieren limitaciones globales. Eso frenaría el crecimiento de los países más atrasados, a los que se les pide el sacrificio de mantenerse en niveles de subdesarrollo <u>para</u> garantizar una atmósfera que no comporte peligros para el futuro. Eso, <u>evidentemente</u> , les hace muy poca gracia. Las potencias, <u>por su parte</u> , utilizan su fuerza para comprometerse a poco, no conseguir fiscalizaciones externas y mantener posturas ambiguas.
<i>Tercer párrafo: crítica final</i>	Berlín redactará hoy frases de buenas intenciones. Pero aún no estamos lo suficientemente asustados como para exigir a los Estados las medidas que en realidad ya son urgentes e imprescindibles. ¡Pobre mundo cobarde!

[El Periódico, 7 d'abril de 1995]

Actividades:

Por parejas, contestad las siguientes cuestiones:

a) ¿Por qué se ha celebrado la Cumbre de Berlín?

b) ¿Qué actitud han adoptado los países ricos? ¿Cómo afecta a los países pobres?

c) Comenta por qué el texto termina con la frase *¡Pobre mundo cobarde!* ¿Por qué utiliza los signos de exclamación?

d) Redacta, individualmente, un texto en el que expongas tu opinión sobre el cambio climático y qué soluciones aportarías.

e) Fíjate en la función que tienen las palabras del texto que aparecen subrayadas:

- PERO: pone una pega a lo que se ha dicho anteriormente.
- Y: suma informaciones.
- HACE...AHORA: marca el tiempo pasado y presente.
- PARA: indica la finalidad de lo expuesto anteriormente.
- EVIDENTEMENTE: reafirma las opiniones expresadas.
- POR SU PARTE: indica una de las posturas ante el hecho expresado.

Texto 2

Dolor animal

La idea de que los animales sufren, y pueden tener miedo o angustia como los humanos, ha llevado a que 600.000 ciudadanos españoles presenten en el Congreso una petición para que la tortura infligida a los animales sea contemplada como delito en el Código Penal. Por su parte, IU presentó el viernes una proposición para tipificar el maltrato a los animales como delito o falta.

El detonante ha sido la brutal mutilación de 15 perros cometida en Tarragona en noviembre pasado, pero hay muchos otros casos todos los años. España ha logrado erradicar algunas de sus tradiciones más crueles con los animales, pero persisten otras y han surgido algunas nuevas, como el abandono masivo de gatos y perros cuando han dejado de ser un juguete para la familia o se convierten en un objeto molesto ante los desplazamientos vacacionales.

Los animales no tienen derecho en sentido estricto como los humanos, pero tienen derecho a que se les trate con humanidad, especialmente aquellos que viven en el entorno del hombre y les sirven de compañía y ayuda. A un animal no se le puede quitar la vida porque a alguien, aunque sea su dueño, le apetezca hacerlo; no se le puede mutilar porque sí o hacerle sufrir innecesariamente. En la sociedad humana están extendidas muchas formas de maltrato a los animales que deben ser repudiadas, y castigadas: la mayor parte de estas prácticas pueden tener una sanción gubernativa, pero algunas, extremas por su crueldad y arbitrariedad, deberían poder ser perseguidas penalmente.

El amor a los animales es una especie de trasunto del amor por los humanos. Y aunque es cierto que hay pueblos que caen en la perversa hipocresía de tratar peor a sus niños que a sus perros, no resulta extravagante afirmar que, en general, quienes maltratan a los animales, les torturan y les someten a sufrimientos innecesarios, están a un sólo paso de hacer lo propio con sus semejantes. Los países más civilizados han plasmado ya en sus leyes compromisos relativos a las relaciones con los animales. Fundamentalmente, obligarse a tratarlos como miembros de la especie a la que pertenecen, lo que implica extender a todos ellos el derecho humano a no ser torturados no física ni psíquicamente. Por supuesto, que el civismo no es una virtud que se alcanza a golpes de reforma del Código Penal, pero hay algunos comportamientos que no pueden esperar a la entrada en razón de quienes los practican para que sean perseguidos desde la ley.

[El País, 25 de febrer de 2002]

Actividades:

1. Por parejas, contestad las siguientes cuestiones:

a) Buscad en el diccionario el significado de las siguientes palabras, y escribid una frase con cada una de ellas:

infligida   detonante   tipificar   erradicar   sanción
 repudiadas   trasunto   perversa   hipocresía   extravagante
 plasmado   implica   civismo

b) ¿En qué partes dividiríais el texto? Señala las ideas fundamentales de cada uno de los párrafos.

c) ¿Cómo interpretaríais el título? Sin que pierda el sentido, inventaos otro título.

d) ¿Es un texto argumentativo? ¿Por qué?

e) Siguiendo el modelo del editorial anterior, señalad la función de las palabras subrayadas.

f) Fijaos en el siguiente cuadro y después rellenad los espacios en blanco de las frases con la forma adecuada:

PORQUE	Indica una causa (se sustituye por “ya que”): <i>Ha suspendido porque no ha estudiado.</i>
POR QUÉ	Sirve para formular preguntas: - directas: <i>¿Por qué no viniste ayer?</i> - indirectas: <i>No sé por qué no viniste ayer</i>

g) Esta mañana no vine _____ tenía que ayudar a mi padre.

h) ¿_____ estás enfadado? _____ nunca me dejas tu consola.

i) Me gustaría saber _____ no tienes el cuaderno de clase.

j) Fui al supermercado _____ mi madre no podía.

k) Dime _____ cada día estás más cansado.

l) Lo sé _____ me lo explicó mi profesor ayer.

2. Busca un editorial de algún periódico, analiza sus partes, marca los conectores que reconozcas y resume su contenido. Debes entregarlo en la próxima sesión.

2.4. Annex 4

Argumentos más habituales

1. *Está morena porque toma mucho el sol* = **CAUSA Y CONSECUENCIA.**
2. *No te preocupes si no te ha salido bien el examen, porque como dijo Boecio "Vivir es arriesgarse, caer y levantarse"* = **DE AUTORIDAD.**
3. *Las zapatillas X son las mejores, que te lo diga Figo* = **DEL MODELO.**
4. *Estudiar una carrera es lo mejor, porque luego tienes un buen trabajo* = **DEL BENEFICIO.**
5. *Juan come bollería a todas horas y tiene mucho colesterol, ya sabes, quien consume demasiados productos prefabricados presenta niveles altos de colesterol* = **A PARTIR DE UN EJEMPLO.**
6. *La vida es una tómbola, nunca sabemos lo que nos espera* = **COMPARACIÓN O METÁFORA.**

Falacias más comunes

1. *O me dejas copiar el trabajo o al salir nos veremos las caras* = **APELACIÓN A LA FUERZA.**
2. *No tiene ni idea de lo que habla, es idiota* = **OFENSIVO.**
3. *Vótanos, nuestro equipo estará siempre a tu entera disposición* = **APELACIÓN EMOCIONAL AL PUEBLO.**
4. *No me suspenda porque mi padre últimamente no se encuentra muy bien y se llevaría un disgusto* = **APELACIÓN A LA PIEDAD.**
5. *No te compres una moto, los jóvenes que tienen moto acaban siempre teniendo un accidente* = **DEL ACCIDENTE.**
6. *Nadie ha podido demostrar que existan los OVNIS, por tanto no hay vida en otros planetas* = **POR IGNORANCIA.**
7. *No he aprobado inglés porque el profesor me tiene manía* = **DE LA CAUSA FALSA.**
8. *Mi primo es médico y no fuma, por lo tanto los médicos no fuman* = **DE GENERALIZACIÓN APRESURADA.**

1. Relaciona cada frase con un tipo de falacia o argumento. Invéntate un ejemplo de cada uno de ellos.

- Está delgada porque come poquísimo.
- Me han ofrecido un trabajo de jardinera que es la mejor profesión porque como dijo Shakespeare “Feliz quien tiene una profesión que coincide con su afición”.
- Usa raquetas X porque las utiliza Álex Corretja.
- Trabajar muchas horas al día produce satisfacciones ya que ganas mucho dinero.
- A mi hermana le han puesto una multa por saltarse un semáforo en rojo, ya que quien infringe las normas de tráfico es sancionado.
- El destino es el que baraja las cartas, pero nosotros somos los que las jugamos.
- O me lo cuentas, o te acordarás de mí, tengo mucho carácter.
- No la escuches, dice tonterías continuamente.
- Ganaremos las elecciones porque somos los mejores.
- Si no vienes esta tarde, mis padres no me dejarán salir nunca más.
- María se ha roto un brazo por montar en bicicleta, ¿lo ves? No debes montar nunca en bicicleta.
- La clonación no supone ningún riesgo para la humanidad, no han podido demostrar lo contrario.
- No debes reñirle tanto porque luego tiene fiebre.
- ¿Todavía no usas la colonia X? Eres un bicho raro.

2. Clasifica las palabras subrayadas en el siguiente cuadro:

Agudas		Llanas		Esdrújulas
Con tilde	sin tilde	con tilde	sin tilde	todas llevan tilde

3. Justifica el uso de la tilde:

Agudas	
Llanas	
Esdrújulas	

4. Acentúa las palabras que lo requieran del siguiente texto:

Cuando deslice mi mano derecha sobre el lomo de aquel animal, tuve la sensación de que las extremidades de mis brazos eran dos órganos independientes, incapaces de obedecer las órdenes que mi cerebro les enviaba. El miedo me había petrificado y mis músculos estaban en tensión, pero pronto comprendí lo que me estaba sucediendo..., y lo que en un primer momento fue una caricia mecánica, se convirtió luego en algo placentero, cuando comprobé que el perro, lejos de atacarme, movía con entusiasmo su cola.

2.5. Annex 5

Text 1

La reducció de residus depèn de tu. En els darrers anys la producció de residus ha anat en augment i els productes que trobam al mercat no contribueixen a millorar aquesta situació. L'activitat comercial genera una gran quantitat de residus, molts d'ells, innecessaris: bosses de plàstic, embolcalls, embalatges... La majoria dels productes estan sobreempaquetats, i molts són d'usar i tirar. A més, molts dels envasos que comprem són difícilment reutilitzables. Com a dada curiosa dir que les bosses de plàstic representen aproximadament un 5% del pes de les nostres deixalles, això vol dir que cada any generam a Mallorca 22.500 tones de bosses de plàstic. Davant aquesta situació els consumidors tenim molt a fer, per això és essencial recuperar hàbits de compra més responsables.

[*l'Ecologista*. GOB. núm. 31. Estiu 2002]

a) Localitza i identifica l'estructura del text:

- Quina tesi hi defensa l'autor?
- Quins són els arguments?
- Conclusió

b) Completa aquest esquema amb els continguts del text:

Tesi		
	1r	
	2n	
	3r	
Arguments	4t	
	5è	
	6è	
Conclusió		

Text 2

" I si clonàssim Na Chenoa?

L'altre dia vaig veure na Laura Corradini, (àlies Chenoa) a TV, xerrant un mallorquí ben clar i llampant, tot un exemple d'integració. A partir de llavors la vaig incorporar a la meva nòmina de Persones Valuoses.

Seria una idea que les entitats i organismes interessats en la integració dels immigrants (Govern, Consell, OCB etc,) es posassin en contacte amb ella o els seus representants (m'imagín que hi deu haver un muntatge considerable a darrera) per realitzar uns spots als mitjans, per exemple: " Som filla d'un italià i una libanesa; jo vaig néixer a l'Argentina, però ara visc a Mallorca, i per això xerr la llengua d'aquí" .

Amb la seva imatge de tant d'atractiu com a model a imitar (role model), el seu missatge arribaria a molta gent jove -i molta gent més granada- i els faria veure que aprendre la llengua del país que han escollit per viure és una demostració d'intel·ligència i de cortesia, de tenir prou cap a poder-ho fer, i prou cor per voler fer-ho.

Benvinguda a bord, mallorquina d'honor!"

[Pere Morey i Servera: 'Carta a la direcció' a *Diario de Mallorca*, 14 d' abril 2002]

Encara que l'estructura d'aquesta carta no s'ajusta exactament a l'estudiada, conté una part argumentativa. Tenint en compte això:

1. Quina part seria la introductòria?
2. Quina proposta hi fa l'autor?
3. Quina és la part argumentativa? Què hi diu?
4. Quina funció tenen els 4 parèntesi que hi apareixen? Indica'ls i explica'n la funció.
5. Quina funció tenen les cometes que apareixen dins el text?
6. Estàs d'acord amb l'argumentació que fa en Pere Morey? Raona la teva resposta.

Text 3

“Constantment sentim a parlar, als mitjans de comunicació, de l’extinció de les balenes, dels elefants i de moltes altres espècies d’animals (cada dia en desapareixen tres, d’espècies). Tot i ser una cosa d’allò més dramàtica, no és pas l’únic cataclisme ecològic que ens hauria de motivar. Pràcticament ja no parlen, aquests mitjans de comunicació, potser per vergonya pròpia, d’una altra extinció molt més dramàtica i corprenedora: la de centenars de tribus, races, ètnies poderoses en altres temps i que, al llarg del segle XX, han estat condemnades a la desaparició, sobretot a causa de la pressió i l’expansió industrial.

Fa uns 150 anys, aquestes ètnies encara habitaven la meitat del planeta Terra. Entre finals del segle XVIII i la primera meitat del XX, cap a 50 milions d’indígenes dels cinc continents han mort exterminats per la mà de l’home blanc, conscientment o inconscientment. La història de la barbàrie humana se sol amagar, ignorar, oblidar, i no és just. Sempre m’ha fet venir calfreds la frase “un home mort és una tragèdia, mil, una estadística”. És la predicció fatal que ens diu que, d’aquí a uns quants anys, les races que un dia van poblar la Terra també seran un simple número. Quan l’home ha conquerit la Lluna i ja comença l’expansió cap a les estrelles, aquí, a casa nostra, ens enfrontem a la pitjor de les xacres amb què començarem el segle XXI.

La història de Kaopi és un reflex d’aquesta realitat. És una novel·la, però també és una veritat. L’extinció de les ètnies indígenes del món és una cosa d’avui, d’ara mateix.

Potser, entre tots, encara hi podrem fer alguna cosa.

Potser”

[Jordi Sierra i Fabra: *Kaopi*.]

Aquest text expressa l’opinió de l’autor (Jordi Sierra). És subjectiu.

1. Què posa de manifest aquesta subjectivitat? Quin tret gramatical, lèxic, o expressions la reflecteixen?
2. Quina funció tenen les 3 últimes línies del text?
3. Resumeix amb les teves paraules el contingut del fragment. N’estàs a favor o en contra? Argumenta-ho.
4. Classifica les paraules accentuades que apareixen al text en les columnes següents:

AGUDES	PLANES	ESDRÚIXOLES	MONOSÍL·LABS

2.6. Annex 6

Exercicis de pràctiques d'accentuació per nivells

NIVELL A

1. Marca la síl·laba tònica de les paraules següents i classifica el so de la vocal:

analgèsic conté sabó xampú útils dèrmica això però pèls convé làctic
 espès bactèria alimentació tensió Austràlia excés món resistència presència
 camí estret

a	e tancada	e oberta	neutra	i	o oberta	o tancada	u

2. Classifica en agudes, planes i esdrúixoles:

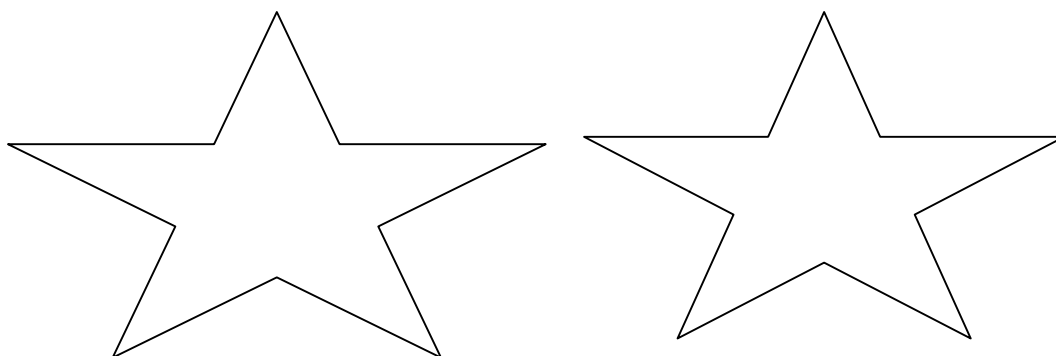
cadira carrera velocitat bicicleta programa asfalt incòmode ridícul
 quantitat última fórmula equitació esquí olímpic gimnàs èmfasi costum
 pràctica agitació destí

Agudes	Planes	Esdrúixoles

NIVELL B

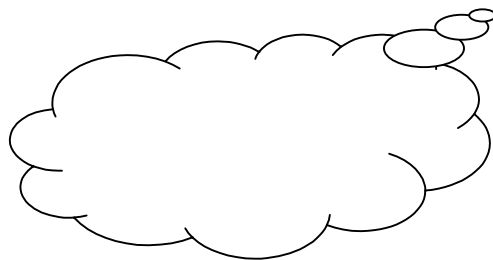
1. Totes les paraules següents són **agudes**. Accentua-les si cal i col·loca-les dins l'espai adequat:

Menjaran caminare camio oposicions plegat nomes allo, consisteix
 caminar camina hivern plaer explotacio departament iniciacio despres
 cami balco castella depen.

Agudes amb accent**Agudes sense accent**

2. Totes les paraules següents són **planes**. Accentua-les si cal i col·loca-les dins l'espai adequat:

especific topic sistema fonema unic llavis herba magnific sindic
 dirigida ortografic basic dona jove cronometric cursos paragrafs politic
 metge donavem.

Planes accentuades

3. Accentua les paraules esdrúixoles:

referencies	radio	farmacia	historia	ciencia	publicitaria
multiple	sil·laba	docencia	substancia	identica	fonetiques
necessaria	metrica	glandula	maquina	propia	arteries
					continues

NIVELL C

1. Accentua les paraules següents, si cal:

coincidències	adjudicat	cercar
anaveu	energia	miraras
anaven	integreu	miraran
aproximadament	depen	cantaveu
funció	psicologic	cantareu
superfície	insipid	erem.
occidental	pressa	

2. Completa els accents que faltin al text següent:

“ L’halitosi se li va manifestar un mati: de cop i volta, i no pas de forma gradual. El primer dia va pensar que la cosa era temporal: l’estomac brut, o el sopar de la nit abans –aquella crema de Cabrales de les mongetes, potser- pero la cosa va persistir durant dies, amb la mateixa intensitat monstruosa que aquell mati nefast que la seva dona es va llevar esfereïda (tapant-se el nas amb les mans), va vestir-se a corre-cuita, se’n va anar de casa i no va tornar mai mes.

Ningu no podria suportar la seva presència. No cal dir que l’home va tractar de solucionar el problema per tots els mitjans. Va provar tota mena d’esprais desodorants bucals, va prendre te de roca, i va visitar dentistes i metges, que el rebien amb mascaretes. A copia d’inspeccions i xequejos, van certificar que l’origen del fet no era ni un estomac especialment predisposat a embrutar-se ni un problema de caries. Si no hagues estat perquè no el va matar el fet d’acceptar –tot i l’angoixa- que la cosa no tenia remei, potser hauria pensat a llevar-se la vida.”

[Quim Monzó: *Halitosi*]

2.7. Annex 7

Prova específica d'avaluació

1. Llegeix atentament aquests textos i tria'n aquells que siguin argumentatius. Raona-ho.

Text A

“L'acció comença amb l'aniversari de Harry, que els seus oncles no volen celebrar de cap manera. Harry coneix Dobby, un elf a qui li agrada fer de les seves. L'oncle Vernon tanca Harry, però aconsegueix fugir amb l'ajut de Ron. Perden el tren, però agafen un cotxe volador”.

Text B

“ El nostre cap té entre 100.000 i 200.000 cabells. Cada un és la conseqüència de la multiplicació d'unes cèl·lules que es troben a la base d'una minúscula beina, la qual rep el nom de folicle pilós”.

Text C

“ Es posi de boca per avall amb els peus fermament subjectes. Una barra de pesos o un company serà l'ideal. Des d'aquesta posició aixequi el cos doblegant-lo a nivell de la cintura. És útil per a la part inferior de l'esquena”.

Text D

“Estimada mare,

T'escric una carta per veure si em fas més cas: vull parlar-te sobre el tema del plat de llenties que em fas menjar cada setmana.

No m'agraden, i et propòs que no me les posis més a taula perquè:

- són males de pair, i els dies que he de jugar a bàsquet no em puc moure;
- no pas gust de menjar-les. No dius tu que menjar és un plaer?
- poden ser substituïdes per un altre aliment (hamburgueses, pizzes...).

T'ho repensaràs per un altre dia?

T'estima el teu fill,

Andreu

”

2. Col·loca *perquè* o *per què* segons el context:

- Han dit que no vindran a la festa _____ aniran al teatre.
- _____ no véns a la platja amb nosaltres?
- Ens han demanat _____ no anàvem amb elles a passejar.
- No he vist la televisió _____ he hagut d'acabar els exercicis.

3. Accentua les paraules que ho necessitin i classifica-les en agudes, planes i esdrúixoles:

“Es un paradís terrenal: els aucells aquàtics hi viuen en gran nombre, i els aucells cantadors no s'aturen de fer-s'hi sentir. La vegetació que, allà dalt, sobre les gorges muntanyoses de Menorca, s'inclina tota esmorteïda, part característica d'aquesta illa, aquí s'alça dreta, frondosa, opulenta. Les magranes mig obertes fan doblegar les branques, es balancegen amb el buf d'una brisa tebia, deixant fugir els seus grans de rubí, que roden, desgranats, pel caminó que sembla sembrat de pedreries.”

AGUDES	PLANES	ESDRÚIXOLES

4. Redacta un text amb estructura argumentativa sobre un d'aquests enunciats i posiciona-t'hi:

- Llibres o game-boy?
- Moto o bicicleta?
- Anar de colònies o estiuajar amb els pares?
- *Gran Hermano* o *Operación Triunfo*?

2.8. Annex 8

Prova específica d'avaluació

Maltrato a inmigrantes

A los poderes públicos, y muy especialmente al Gobierno, deben preocuparles los casos de malos tratos y abusos policiales cometidos contra los inmigrantes y no minusvalorarlos con el argumento de que son excepcionales. El informe elaborado por Amnistía Internacionales (AI) sobre la actuación policial en supuestos de identificación, detención y expulsión de ciudadanos extranjeros no plantea ninguna denuncia general. Pero los casos concretos que documenta no son pocos ni insignificantes. Que en los últimos años se hayan producido 28 muertes de inmigrantes bajo custodia policial, seis de ellas documentadas en comisaría, seis violaciones o agresiones sexuales en el mismo ámbito y 321 casos de maltrato y de uso inapropiado de métodos de inmovilización durante los procesos de expulsión, es para alarmar a cualquiera, aunque alarme todavía más que ni el gobierno, el ministro del Interior y las autoridades de inmigración se den por enterados.

Mal pueden erradicarse esas prácticas inhumanas e incluso delictivas si el Gobierno, después de negar cualquier atisbo de ellas en España en su reciente informe ante la Comisión sobre la Tortura de la ONU, se limita a declarar "injusto" el informe de AI y a hacer una defensa a ultranza de los cuerpos y fuerzas de seguridad del Estado. Más bien, el Gobierno debería ponerse a investigar la denuncia de AI y lanzar un claro e inequívoco mensaje sobre su radical oposición a tales prácticas.

Algunos de los casos denunciados por AI, como la muerte del guineano Antonio Fonseca en la comisaría de Arrecife, han tenido reflejo en los medios de comunicación. No son desconocidas tampoco las prácticas de encubrimiento entre agentes en casos de abusos contra inmigrantes señaladas en el informe. El Tribunal Supremo denunció esas prácticas en el caso de la violación de una ciudadana brasileña en una comisaría de Bilbao, probada y contrastada, pero que quedó impune ante la imposibilidad de identificar a su autor.

El ministro del Interior debería explicar en el Congreso cuál es su política contra las actuaciones policiales racistas y garantizar que casos como los denunciados por AI serán perseguidos y sancionados.

[*El País*, 12 de Març 2002]

1. Lee el texto y contesta las preguntas:
  - a) Señala las partes y resume el contenido de cada una de ellas.
  - b) ¿De qué tipo de texto se trata? Defínelo.
  - c) ¿Es un texto argumentativo? ¿Por qué?
  - d) Indica la función de las palabras subrayadas en el texto.
  - e) Rellena el siguiente cuadro con dos ejemplos de palabras agudas, llanas y esdrújulas extraídas del texto. Si alguna casilla queda en blanco, invéntate dos palabras.

Agudas		Llanas		Esdrújulas
con tilde	sin tilde	con tilde	sin tilde	todas llevan tilde

2. Redacta dos textos breves en los que argumentes a favor y en contra de la construcción de aparcamientos subterráneos.

A FAVOR	EN CONTRA

2.9. Annex 9

Qüestionari d'avaluació de la unitat didàctica

1. QUÈ T'HA SEMBLAT EL TREBALL REALITZAT?
  - Bo i interessant
  - Regular
  - Poc interessant
2. LES ACTIVITATS, HAN ESTAT BEN ORGANITZADES?
3. QUINES ACTIVITATS T'HAN INTERESSAT MÉS?
4. QUINES ACTIVITATS T'HAN INTERESSAT MENYS?
5. EL MATERIAL DE QUÈ HAS DISPOSAT T'HA SEMBLAT:
  - Excessiu
  - Suficient
  - Escàs
6. L'ACTITUD DEL/LA PROFESSOR/A T'HA SEMBLAT:
  - Adequada
  - Autoritària
  - Passiva
  - Estimulant
7. COM VALORES L'ACTIVITAT CONJUNTA ENTRE CATALÀ I CASTELLÀ SOBRE L'ARGUMENTACIÓ.
  - M'ha ajudat molt a entendre el tema.
  - M'ha ajudat, però la feina ha estat massa reiterativa.
  - Els meus resultats han estat millors que si ho haguéssim fet només en una llengua.
  - Avorrida, pesada.
8. OBSERVACIONS:

2.10. Annex 10

Alumnes	Quadern			Exposicions orals							Exposicions o proves escrites					
	Correcció gramatical	Organització	Presentació	Posat i gest	Veu (potència, ritme, articulació)	Correcció lingüística	Estructura	Claredat	Coneixements i domini del tema	Impressió del conjunt	Adequació al context	Presentació	Coherència i cohesió	Correcció gramatical	Comprensió del text	Valoració crítica